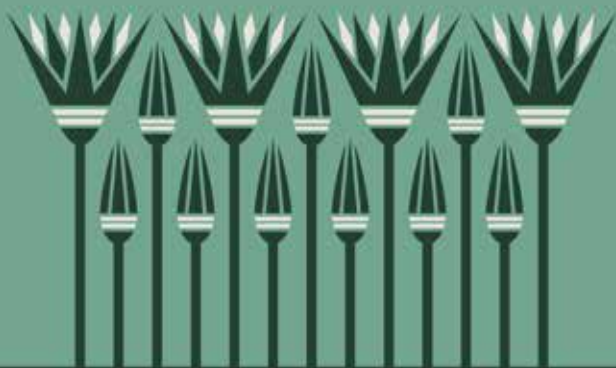

İSKENDERİYE DÖRTLÜSÜ
- 3 -

Mountolive

ROMAN

LAWRENCE
DURRELL

ÇEVİRİ: ÜLKER İNCE

8. BASKI

♥ can
modern

LAWRENCE DURRELL

MOUNTOLIVE

İSKENDERİYE DÖRTLÜSÜ 3

Can Modern

Mountolive: İskenderiye Dörtlüsü 3, Lawrence Durrell

İngilizce aslından çeviren: Ülker İnce

Mountolive

İlk baskı: Faber & Faber, 1958

Bu çeviride kaynak alınan baskı: *The Alexandria Quartet*, Faber & Faber, 1982

© 1958, The Estate of Lawrence Durrell

© 2022, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 1984

8. basım: Kasım 2022, İstanbul

Bu kitabın 8. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Emrah Serdan

Editör: Seçkin Selvi

Düzeltili: Ebru Aydın

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Melisa Matbaacılık Yayıncılık San ve Dış Tic. Ltd.

Maltepe Mah. Davutpaşa Çiftelhavuzlar Sk. No:16 Acar San. Sit.

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 45099

ISBN 978-975-07-5710-5

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750757105

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

LAWRENCE DURRELL

MOUNTOLIVE

İSKENDERİYE DÖRTLÜSÜ 3

ROMAN

1984 AZRA ERHAT ÇEVİRİ ÖDÜLÜ

İngilizce aslından çeviren

Ülker İnce

♥can

Lawrence Durrell'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Justine / İskenderiye Dörtlüsü 1, 1984

Balthazar / İskenderiye Dörtlüsü 2, 1984

Clea / İskenderiye Dörtlüsü 4, 1985

Monsieur / Avignon Beşlisi 1, 1995

Livia / Avignon Beşlisi 2, 1995

Constance / Avignon Beşlisi 3, 1996

Sebastian / Avignon Beşlisi 4, 1996

Quinx / Avignon Beşlisi 5, 1998

Kara Defter, 1997

Karanlık Labirent, 2007

Kıbrıs'ın Acı Limonları, 2007

LAWRENCE DURRELL, 1912'de Hindistan'da doğdu. Genç yaşta İngiltere'ye giderek Dışişleri Bakanlığı'nda çalışmaya başladı. Mısır, Yugoslavya, Rodos, Kıbrıs ve Güney Fransa'da görev yaptı. Hindistan'da Hint ve Tibet kültürünü, dinlerini ve mistik atmosferlerini yakından tanıdı. Kıbrıs'taki görevi ise, ona başta Mısır olmak üzere Akdeniz ülkelerinin uzun geçmişi, inanışları, gizemle gerçeğin birbirine örüldüğü yaşam biçimleriyle tanışma fırsatını verdi. Bu bilgi ve birikimler, Eskiçağ'ın belli başlı kültür merkezi İskenderiye ve Akdeniz'in öteki ucunda, Ortaçağ Avrupa'sını karanlığa boğan kilise egemenliğinin başkenti Avignon ortamında yüzyılımızın en çarpıcı romanlarını hayata geçirdi: *İskenderiye Dörtlüsü* ve *Avignon Beşlisi*. Durrell, 1990'da Fransa'da öldü.

ÜLKER İNCE, Hacettepe Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu Mütercim-Tercümanlık Bölümü'nde öğretim görevlisi olarak İngilizce ve çeviri dersleri verdi. Daha sonra 1989-2000 yılları arasında Boğaziçi Üniversitesi Mütercim-Tercümanlık Bölümü'nde ders verdi. Bu arada Can Yayınları ve Telos Yayıncılık'ta yayın yönetmenliği yaptı. Bugüne değin yirmiden fazla çevirisi yayımlandı. 1985'te, Lawrence Durrell'dan yaptığı *İskenderiye Dörtlüsü* çevirisiyle *Yazko Çeviri* dergisinin Azra Erhat Çeviri Ödülü'ne layık görüldü.

Claude'a

Justine ile *Balthazar* adlı romanların ana baba-bir kardeşi ve bir drtlnn cnc cildi olan bu kitapta yer alan btn kişiiler, btn oluntular tam anlamıyla dşişseldir. aędaři Ortadoğu tarihine, Diplomatlık Hizmetleri personel dzenine pek bağlı kalmadığım zamanlar oldu, gerekli grdğm yerlerde bir romancının kayıtsız kalma hakkını kullandım. Trafalgar Meydanı'nın ıplaklığını yumuşiattmak iin birkaç karaağa ekleyerek orayı gzelleşiirdim.

*Honi soit qui mal y pense.*¹

1. (Fr.) Kt dşişenen utansın. (.N.)

“Düş bir kez dağılıp yok olduktan sonra insan eski sağlam kafa düzenine kavuşabilseydi olay pek de önemli olmayacaktı – zihinsel suç işlemenin öyküsüdür bu. Herkes çok iyi bilir de hiç kimse bundan rahatsız olmaz. Ama ne yazık! Bazen biri çıkar, işi biraz daha ileriye götürür. Acaba, diye merak ediyor insan, acaba böylesine ululanmış soyut biçimiyle bile insanı böylesine derinden sarsan bir düşünce bir de gerçekleşirse, neler olmaz? Lanetli kuruntu dirilir, onun var olması bir suçtur.”

D.A.F. De Sade, *Justine ya da Erdemin Felaketleri*

*Il faut que le roman raconte*¹

Stendhal

1. (Fr.) Bir roman, bir hikâye anlatmalı. (Y.N.)

I

Geleceđi son derece parlak küçük bir görevli olarak Arapçasını ilerletmek üzere bir yıllığına Mısır'a gönderilmişti; orada ilk diplomatik görevine atanmayı beklerken kendisini bir tür yazıcı sıfatıyla Yüksek Komisyon'da çalışırken buldu; ama ilerideki görevinin tam anlamıyla ayırdında, sanki elçiliğin genç bir sekreteriymiş gibi davranıyordu. Ancak bugün çekingen davranmak her zamankinden daha zordu, çünkü balık avı çok heyecanlı olmaya başlamıştı.

Bir zamanlar jilet gibi olan tenis pantolonunun, kolajlı ceketinin buruşmasına, taban tahtalarının arasından taşan sintine suyunun bembeyaz lastik ayakkabılarının burnunu kara bir yama gibi lekelemesine gerçekten de hiç aldırdığı yoktu. İnsan Mısır'da hep kendisini koyverirdi böyle. Kendisine şans eseri verilmiş olan tanıtma mektubuna şükrediyordu, o mektup sayesinde İskenderiye yakınlarındaki Hosnani topraklarına, göller ve bentler ağının üzerine kurulmuş büyük, köşeli, eski zaman evine gelmişti. Evet.

Şu anda içinde bulunduğu altı düz sandal, dalyanın kara kamış çubuklarla işaretlenmiş av bölgesini giderek çember içine alan sandalların büyük yarı dairesinde yerini almak üzere, küçük küçük dürtüklemelerle çamurlu

suda burnunu doğuya veriyordu. Küçük sırik hareketleriyle sandallar daire olurlarken hava kararmıştı – birden her şey altın menekşe rengi zemin üzerinde yarı kabartma gibi görünmeye başladı. Leylak rengi son aydınlıkta, toprak, duvar halısı gibi koyulaştı, gölden yükselen nem dolayısıyla sağda solda su serapları titreşiyordu. İnsan, yok olmanın eşiğinde titreyen bir sabun köpüğünde bütün dünyanın yansıdığı sanısına kapılırdı. Suyun ötelelerinden gelen sesler de öyle, bir yükseliyor bir alçalıyor, saydamlaşıyordu. Kendi öksürüğü hızlı kanat çırpışlarıyla çabucak uzaklaştı. Akşam karanlığı basmıştı ama hâlâ sıcaktı, gömleği sırtına yapışıyordu. Onlara kadar ulaşan karanlığın parmakları, dev iğnedenlikler gibi, hayvan pençeleri gibi, küçük yastıklar gibi suda benek benek duran ve kıyıları sazlarla çevrili adacıkların sınırlarını koymuştu yalnızca.

Sandallar ağır ağır, dua ya da meditasyon hızıyla ilerleyerek büyük çemberi yavaş yavaş daraltıyordu; ama aynı hızla toprak ve su da eridiği için ona hep Mareotis'in alüvyonlu sularında değil de gökyüzünde yolculuk ediyorlarmış gibi geliyordu. Görünmeyen bir yerden kazların şapırtıları duyuluyordu, bir kuş filosu acı acı bağırarak, ayaklarını halicin sularında sürükleyerek, deniz uçakları filosu gibi havalanmış, suyla göğü bir köşeden ikiye bölmüştü. Mountolive içini çekti, çenesi avucunda, bakışlarını kahverengi suya dikti. Böylesine mutlu olmaya hiç alışkın değildi. Gençlik umutsuzluk yaşısıdır.

Sırığı suya her daldırıpta hırıldayan tavşandudaklı küçük kardeş Naruz'un sesi arkadan geliyor, sandalın sarımsı böğründe yankılanıyordu. Melas gibi koyu çamur *lap lap* suya damlıyor, sırik iştahla ağız şapırdatıyordu. Çok güzeldi ama öyle kötü kokuyordu ki: Yine de halicin leş gibi kokularından hoşlandığını görmek çok tuhafına gitti. Ötelerden, deniz kıyısından esen rüzgârın hava

akımları zaman zaman çevrelerinde dolanıp geri çekiliyor, zihnine tazelik veriyordu. Yukarıda, güneşin sönen gözünde gümüş rengi yağmur gibi duran sivrisinek korusu vızıldamaktaydı. Değişmekte olan ışığın ağı zihnini tutuşturmuştu. Yüreğinin acelesiz atışlarını dinlerken, “Naruz, öyle mutluyum ki,” dedi.

Genç oğlan utangaç, ıslıklı bir kahkahayla güldükten sonra, “Çok iyi, çok iyi,” diyerek başını önüne eğdi. “Bu daha bir şey değil. Bekle. Çemberi daraltıyoruz.”

Mountolive gülümsedi. Kendi kendine bir kadının adını yinelermiş gibi, “Mısır,” dedi. “Mısır.”

Naruz, kısık, tatlı sesiyle, “Şuradaki ördekler *rusé*¹ değil biliyor musun?” dedi. İngilizcesi kötü ve tumturaklıydı. “Onları kaçak avlamanın en kolay yolu, (‘Kaçak avlamak’ denir değil mi?) altlarına dalıp bacaklarından yakalamaktır. Tüfikle vurmaktan daha kolay, öyle değil mi? İstersen yarın gideriz.” Sırığı sallarken yine hırıldamış, içini çekmişti.

“Peki ya yılanlar?” dedi Mountolive. O gün öğleden sonra suda kocaman yılanların yüzdüğünü görmüştü.

Naruz iri omuzlarını kaldırıp kıkırdadı, “Yılan yok,” dedikten sonra bir kez daha güldü.

Mountolive yanağını sandalın pruva tahtasına dayamak için başını yana çevirdi. Gözucuyla ayakta sırik sallayan yol arkadaşını görebiliyor, onun kıllı kollarını, ellerini, güçlü, sıkı bacaklarını inceleyebiliyordu. Arapça olarak, “Biraz da ben kullanayım mı?” diye sordu. Ev sahiplerine kendi dillerinde bir şeyler söylediği zaman onları ne kadar sevindirdiğini biliyordu. Gülümseyerek verdikleri yanıtlar kucaklama gibi bir şeydi adeta. “Kullanayım mı, ha?”

1. (Fr.) Kurnaz. (Ç.N.)

Aşk özlemiyle yandığın oldu mu hiç? Aşkın ne kadar tehlikeli olduğunu bilmez misin?

Ortadoğu'nun günümüzdeki çalkantılarının öncü sarsıntılarına sahne olan, sırlarla ve ihanetle dolu bir Akdeniz kenti: İskenderiye. David Mountolive adındaki bir İngiliz diplomat, gençliğinden beri İskenderiye'ye ve Mısır'a hayrandır. Tüm dünyanın savaşa hazırlandığı dönemde bu kente elçi olarak geri dönen Mountolive, farklı kimselerin gözünden tanık olduğumuz olayları ve ilişkileri birleştiren bir siyasi ve dini komployu ortaya çıkaracaktır.

Mountolive, Durrell'in "çağdaş sevgi"yi irdelemek üzere kaleme aldığı, 20. yüzyılın en görkemli başyapıtlarından biri olan İskenderiye Dörtlüsü'nün üçüncü cildi, yazarına göre tüm dörtlüyü bir arada tutan çivi.

#ingilizmodernleri #kültürkitaplar #aşk #bellek #ilişkiler #mısır

"Gerilim yaratmakta ve yönetmekte bir usta. Beni ilk sayfadan yakaladı."

Wilbur Smith

